

ASOCIACIJA „APSAUGOS VERSLO GRUPĖ“

Juridinių asmenų registras Kodas 134637738 Gedimino pr. 26, LT-01104 Vilnius Tel./faks.: (8 5) 2628175
PVM kodas LT100003780011 El.p. info@avg.lt http://www.avg.lt

Lietuvos Respublikos
Vidaus reikalų ministerijai

2015-03-18 Nr. 150318-1

El. paštu: virginijus.sostucha@policija.lt; jurgita.laskeviciute@vrm.lt

DĖL LR ASMENS IR TURTO SAUGOS ĮSTATYMO NR. IX-2327 PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO

Dkojame, kad kreipėtės į asociaciją „Apsaugos verslo grupė“ dėl ruošiamo Įstatymų paketo pakeitimo projekto suderinimo:

Nr. 15-2007 "Dėl Lietuvos Respublikos asmens ir turto saugos įstatymo Nr. IX-2327 pakeitimo įstatymo projekto ir Lietuvos Respublikos saugaus eismo automobilių keliais įstatymo Nr. VIII-2043 12 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto pateikimo Lietuvos Respublikos Seimui" (http://www.lrs.lt/pls/proj/dokpaieska.showdoc_l?p_id=1014670)

Nr. 15-2009 "Asmens ir turto saugos įstatymo Nr. IX-2327 pakeitimo įstatymas" (http://www.lrs.lt/pls/proj/dokpaieska.showdoc_l?p_id=1014674)

Nr. 15-2010 "Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo Nr. VIII-2043 12 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas" (http://www.lrs.lt/pls/proj/dokpaieska.showdoc_l?p_id=1014676)

Išnagrinėję auščiau nurodytų Įstatymų pakeitimų projektus Jūsų nurodytais terminais teikiame pasiūlymus, pastabas ir klausimus:

Pagrindiniai pastebėjimai dėl Lietuvos Respublikos asmens ir turto saugos įstatymo Nr. IX-2327 pakeitimo įstatymo projekto („Įstatymas“):

1. Tikslinga apsvastyti, ar nereikėtų įtraukti į Įstatymą sąlygą dėl **privalomos civilinės atsakomybės draudimo**:
  - a) tiek apsaugininkams, tiek apsaugos tarnybai;
  - b) arba bent jau tik apsaugininkams. Apsaugos tarnyba – juridinis asmuo, paprastai UAB. Už savo prievolės atsako savo turtu, minimalus įstatinis kapitalas UAB 2,5 tūkstančiai eurų, AB 40 tūkstančių eurų (Akcinių bendrovių įstatymo 2 str. 3, 4 d.). Be to, paprastai kiekvienas atsakingai į verslą žiūrintis juridinis asmuo, turi savo veiklos draudimą. Tad minimali klientų turtinių interesų apsauga yra garantuota. Tuo tarpu „apsaugininkui“ – fiziniam asmeniui Įstatymas apskritai nenustato jokie reikalavimo jo turtinės (finansinės) padėties atžvilgiu. Tai reiškia, kad tokių asmenų teikiama asmens ir turto apsaugos paslauga nėra niekaip užtikrinta galimų neigiamų pasekmių paslaugos gavėjų atžvilgiu.
2. Įstatymo 2 str. 18 p. sąvoka „Saugomas objektas“:

- a) nurodoma, kad papuola ir „už jų [saugomo statinio, patalpos arba teritorijos] ribų esantis kilnojamas daiktas.“ Jei už saugomo objekto ribų, tai nebus „Saugomas objektas“. Todėl sąvoka tikslinga, išbraukiant žodžius „už jų ribų“. Be to,
- b) Pagal formuluotę suprantama, kad visais atvejais į saugojimo objektą papuola ir „statinyje“, „patalpoje“ arba teritorijoje“ esantis „kilnojamas daiktas“. Tačiau ne visada yra saugomas konkretus kilnojamas daiktas. Dažnai net esamo turto turinio apsaugos tarnyba nežino. Todėl esanti formuluotė labai rizikinga ir leistų dėl bet kokio dingusio turto reikšti reikalavimus apsaugą vykdančiam subjektui. Konkretus turtas objekte saugojamas tuomet, kai jis identifikuojamas (perduodamas saugoti pasirašant dokumentą). Siūlytina formuluotė:
- „Saugomas objektas** – saugomas statinys, patalpa arba teritorija, juose esantis kilnojamas daiktas, jei tai aiškiai numatyta paslaugų teikimo sutartyje.“
3. Įstatymo 2 str. 11 p. sąvoka „Greitojo reagavimo ekipažas“ – atkreiptinas dėmesys, kad nurodoma tik „apsaugos darbuotojai“. Tai reikštų, kad „apsaugininkai“ negalėtų sudaryti greitojo reagavimo ekipažo.
4. Įstatymo 2 str. 19 p. sąvoka „Saugomas asmuo“ – papuola: a) fizinis asmuo, kuriam teikiama apsaugos paslauga (paprastai suprantama asmens apsauga) ir b) fizinis asmuo, esantis saugomame objekte (tai reikštų, kad saugant objektą (pvz. gamyklą), automatiškai saugomas ir jame esantis asmuo). Siekiant išvengti dviprasmybių, siūlytina rašyti:
- „Saugomas asmuo** – fizinis asmuo, kuriam teikiama apsaugos paslauga arba fizinis asmuo, esantis saugomame objekte, jei tai aiškiai numatyta paslaugų sutartyje.“
5. Įstatymo 3 str. 5 d. tikslinti, kad „Apsaugos darbuotojas ar apsaugos darbuotojas stažuotojas gali pradėti dirbti tik turėdamas **apsaugos** darbuotojo pažymėjimą. **Apsaugos** darbuotojo darbo pažymėjime nurodoma <.>.“ Nes „darbo pažymėjimų“ Darbo kodeksas jau atsisakė, o šioje nuostatoje, matomai turima omenyje „apsaugos darbuotojo pažymėjimas“, kuris minimas vėliau kitose Įstatymo nuostatose (pvz., 6 str. 1 d. 9, 10 p., 24 str. 1, 4 d.).
6. Įstatymo 5 str. 1 p. apsaugininkui ar apsaugos darbuotojui nustatoma pareiga „perduoti“ policijai sulaikytą įtariamą pažeidėją. Įstatymo 17 str. 4 d. – „greitojo reagavimo ekipažas“ tokį pažeidėją turi pristatyti į artimiausią teritorinę policijos įstaigą. Neaiškumai:
- a) Apsaugininkai negali sudaryti greitojo reagavimo ekipažo (žr. Įstatymo 2 str. 11 p.). Vadinasi, šiai paslaugai („pristatymui“) „apsaugininkas“ turi turėti paslaugų sutartį su „apsaugos tarnyba“?
- b) Jei Įstatymo 17 str. 4 d. nustato, kad pristato „greitojo reagavimo ekipažas“, tai „apsaugos darbuotojas“ vienas pristatyti pažeidėjo negali? Jei ne, tai kaip jis įgyvendins jam nustatytą pareigą Įstatymo 5 str. 1 p.?
- c) Kas apsaugos tarnybai kompensuos kaštus už tokius „pristatymus“? Valstybė verslo sąskaita ketina spręsti išimtinai jai pavestas teisės pažeidimų kontrolės funkcijas.
7. Įstatymo 5 str. 2 d. – nurodoma, kad apsaugos darbuotojas stažuotojas, dirbdamas kartu su apsaugos darbuotoju, turi šio straipsnio 1 dalies 1-5 punkte nurodytas teises, t.y. visas jas ir

- apima. Jei ketinama „apsaugos darbuotojui stažuotojui, dirbančiam kartu su apsaugos darbuotoju“ suteikti analogiškas teises, kaip ir apsaugininkui ar apsaugos darbuotojui, tikslinga iš karto šio straipsnio 1 dalyje įvardyti visus tris (apsaugininkas, apsaugos darbuotojas ir apsaugos darbuotojas stažuotojas, dirbantis kartu su apsaugos darbuotoju, <..> turi teisę: <...>).
8. Įstatymo 7 str. 1 d. nurodomos licencijuojamos veiklos (7 rūšys), Įstatymo 8 str. 1 d. – licencijų rūšys (3 rūšys), kurios detalizuotos Įstatymo 8 str. 2, 3 ir 4 d. Tačiau neaišku pagal pateiktą licencijų rūšių apibrėžtį (Įstatymo 8 str. 2, 3 ir 4 d.), kokia konkrečiai licencijuojama veikla (Įstatymo 7 str. 1 d.) galima užsiimti turint vienos ar kitos rūšies licenciją.
  9. Įstatymo 8 str. 5 d. nustato, kad ginkluotą „asmens ir turto apsaugos paslaugą“ ar „asmens ir turto apsaugą“ galima tik gavus leidimą laikyti ginklus. Apie inkasavimą nekalbama. Ar tai reiškia, kad inkasavimas gali būti atliekamas neginkluotos apsaugos?
  10. Įstatymo 13 str. 1 d. 11 p. – licencija gali būti panaikinama, jei per vienerius metus licencijos turėtojas baustas už nelegalų 3 ar daugiau asmenų įdarbinimą. Neaiškumai:
    - a) Ar tai reiškia, kad 1 nelegalaus asmens įdarbinimas pateisinamas? Tai taip pat pažeidimas. Tikslinga nesirišti prie nelegalaus darbuotojų skaičiaus, o nustatyti „jei per vienerius metus licencijos turėtojas baustas už nelegalų asmenų įdarbinimą“ arba lengvesnė formuluotė – „pakartotinai baustas“ (2 k. per 12 mėn.).
    - b) Analogiška sankcija turėtų būti „apsaugininkui“ – fiziniam asmeniui (licencijos turėtojui), pvz. – jei pakartotinai baustas už netinkamą valstybei nustatytą mokesčių mokėjimą, vykdant asmens ir turto saugą. Pagal teikiamą reguliavimą panašiu klausimu licencija apsaugininkui panaikinama – jei apsaugininkas vykdo licencijuojamą veiklą, kai licencija sustabdyta (Įstatymo 13 str. 1 d. 13 p.).
  11. Įstatymo 14 str. 1 d. nustatyta eilė biurokratinių įpareigojimų licencijos turėtojui, apsaugos tarnybai:
    - a) pareigą teikti ataskaitą (neaišku, ko bus reikalaujama. Formą nustatys licenciją išduodanti institucija) (1 p.);
    - b) pareiga pateikti reikalaujamą informaciją licencijai išduodančiai institucijai ar teritorinės policijos įstaigos prašymu. Nors ir nurodoma, kad „susijusią su licencijuojama veikla“, tačiau labai nekonkretu ir iš esmės ta reiškia, kad gali prašyti vos ne bet kokių duomenų. Tikslinga konkretizuoti (2 p.);
    - c) pareiga teikti duomenis apie saugomą fizine apsauga saugomą objektą (4 p.);
    - d) pareiga informuoti apie kiekvieną priimtą bei atleistą apsaugos darbuotoją ar apsaugos darbuotoją stažuotoją (6, 7 p.).
  12. Įstatymo 14 str. 1 d. 12 p. numatyta licencijos turėtojui, apsaugos tarnybai pareiga nušalinti apsaugos darbuotoją nuo pareigų, jei licenciją išduodanti institucija ar teritorinė policijos įstaiga priėmė sprendimą, kad apsaugos darbuotojas turi perlaikyti egzaminą. Tikslinga:
    - a) Detalizuoti kiek toks nušalinimas gali tęstis;

- b) aiškiai įtvirtinti, kad už nušalinimo laikotarpį tokiam darbuotojui darbo užmokestis nemokamas;
- c) apsvarstyti kitus galimus nušalinimo atvejus, nes Darbo kodeksas numato tik vieną – dėl girtumo (Darbo kodekso 123 str.) ir kreipia į kitus įstatymus. Kadangi Įstatymas – specialus teisės aktas, galėtų būti numatyti atvejai, kai yra: a) „pareiga“ nušalinti bei b) „teisė“ nušalinti. Apsvarstyti praktinius, galimus pavyzdžius, kada nušalinimas būtų aktualus (pvz. atvyko į darbą be aprangos, atsisako vykdyti darbdavio nustatytas teisėtas instrukcijas. Suprantama, kad galima spręsti per drausminės atsakomybės institutą, tačiau tai nepanaikina darbdavio pareigos mokėti tokiam darbuotojui darbo užmokestį, nors realiai jokios pridėtinės vertės darbuotojas nekuria (tuo metu nedirba)).
13. Įstatymo 17 str. 3 d. – įtvirtinama pareiga pildyti Vyriausybės įgaliotos institucijos nustatytos formos įtariamų teisės pažeidėjų sulaikymo žurnalą.
14. Įstatymo 17 str. 4 d. – įtvirtinama pareiga greitojo reagavimo ekipažui pristatyti į artimiausią policijos įstaigą sulaikytą įtariamą teisės pažeidėją (komentarą žr. prie 6 p.).
15. Įstatymo 18 str. – nustatomas minimalus greitojo reagavimo ekipažo darbuotojų skaičius – ne mažiau kaip du ir „apsaugos darbuotojai“, turintys savo žinioje „specialiųjų priemonių“ ir (ar) „šaunamųjų ginklų“ (būtinai vieną iš jų turės turėti).
16. Įstatymo 24 str. 2 d. – inkasavimą vykdyti turės teisę tiek „apsaugininkas“, tiek „apsaugos darbuotojas“ tik turės papildomai gauti „pažymėjimą, suteikiantį teisę vykdyti inkasavimą“. Ar tai reiškia, kad inkasavimas galės būti vykdomas bet kokia transporto priemone, bet kurio „apsaugininko“ (fizinio asmens), kuriam tik tereiks gauti „pažymėjimą, suteikiantį teisę vykdyti inkasavimą“?
17. Dėl Įstatymo įsigaliojimo ir įgyvendinimo (pabaigoje 3 str.). Nieko neminima dėl tarpvalstybinio grynųjų pinigų vežimo licencijos. Reiks išsiimti naujai, norint šią veiklą vykdyti?
18. Ar Įstatymų projektai derinti su finansų bei socialinės apsaugos ir darbo ministerijomis, siekiant išsiaiškinti ir nustatyti, kokia bus Įstatyme numatomų „apsaugininkų“ finansų ir darbo laiko apskaitos bei socialinės apsaugos užtikrinimo tvarka?

Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta šiame rašte, siūlome pratęsti Įstatymų pakeitimo priėmimo terminus bei išplėsti viešąją įstatymo pakeitimo diskusiją.

Pagarbiai,
Prezidentas

Saulius Pridotkas